

Przedmiotowy system oceniania - FILOZOFIA -

1. Podstawa prowadzenia zajęć:

1.1 Liceum

- E. Lasocińska, *Kamyk filozoficzny. Edukacja filozoficzna dla szkół ponadgimnazjalnych*, Stentor, Warszawa, 2007,

1.2 Gimnazjum

- A. Aduszkiewicz, P. Marciszek, R. Piłat, *Edukacja filozoficzna dla klasy I gimnazjum*, Stentor, Warszawa 2001,
- P. Marciszek, R. Piłat, *Edukacja filozoficzna dla klasy II gimnazjum*, Stentor, Warszawa 2001,
- R. Piłat, *Edukacja filozoficzna dla klasy III gimnazjum*, Stentor, Warszawa 2001.

2. Zakres wymagań na poszczególne oceny z filozofii¹

2.1 Liceum

Ocena	Zakres wymagań
Dopuszczający (50% -59% ogółu wiedzy i umiejętności)	Znajomość: - podstawowych pojęć filozoficznych (np.: <i>byt, arche, apeiron, logos, idea, ontologia</i>) - nazwisk filozofów (np. <i>Pitagoras, Sokrates, Platon, Arystoteles</i>)
Dostateczny (60%-74%)	To co na dopuszczający oraz znajomość: - podstawowych poglądów i zagadnień filozoficznych - zagadnień typowych dla omawianych dziedzin filozofii: ontologia, teoria poznania, etyka, estetyka (np.: <i>początek i zasada świata, natura bytu, istnienie Boga, metafora jaskini Platona, intelektualizm etyczny Sokratesa</i>)
Dobry (75%-89%)	To co na dostateczny oraz umiejętność: - porównywania różnych poglądów filozoficznych, - analizowania i interpretowania tekstów filozoficznych (średni stopień wnikliwości)
Bardzo dobry (90%-94%)	To co na dobry oraz umiejętność: - przeprowadzenia samodzielnego rozumowania na podany temat, - precyzyjnej, logicznej argumentacji, - wyczerpującego analizowania i interpretowania omawianych tekstów, - wykazania związku filozofii z nauką i kulturą
Celujący (95%- 100%)	To co na bardzo dobry oraz: - wiedza wykraczająca poza zakres omawianego materiału, - wnikliwa znajomość tekstów źródłowych, - polemika z różnymi stanowiskami filozofów, - prezentacja i obrona własnego poglądu filozoficznego - osiągnięcie bardzo dobrych wyników w przedmiotowych olimpiadach lub konkursach pozaszkolnych

Na ocenę wpływa również:

- język ucznia (sposób wysławiania się, komunikatywność językowa),
- terminologia przedmiotowa² (swoboda, poprawność, zasadność posługiwania się słownictwem filozoficznym),
- sposób argumentacji (logika, jasność, precyzyjność, spójność wypowiedzi).

¹ Znajomość zagadnień, poglądów i systemów filozoficznych, pokrywających się z rozkładem materiału dla klas licealnych, wymagana jest na niższym poziomie abstrakcji dostosowanym do wieku i wiedzy ucznia.

² Dostosowana do poziomu i wymagań danej grupy wiekowej.

2.2 Gimnazjum

Ocena	Zakres wymagań
Dopuszczający (30%-59% ogółu wiedzy i umiejętności)	Znajomość: <ul style="list-style-type: none">- podstawowych pojęć filozoficznych (np.: <i>arche, cnota, wartość, sens</i>)- nazwisk filozofów (np. <i>Tales, Sokrates, Platon, Arystoteles</i>)
Dostateczny (60%-74%)	To co na dopuszczający oraz znajomość: <ul style="list-style-type: none">- podstawowych poglądów i zagadnień filozoficznych
Dobry (75%-89%)	To co na dostateczny oraz umiejętność: <ul style="list-style-type: none">- porównywania różnych poglądów filozoficznych,- analizowania i interpretowania tekstów filozoficznych (średni stopień wnikliwości)
Bardzo dobry (90%-94%)	To co na dobry oraz umiejętność: <ul style="list-style-type: none">- przeprowadzenia samodzielnego rozumowania na podany temat,- precyzyjnej, logicznej argumentacji,- wyczerpującego analizowania i interpretowania omawianych tekstów
Celujący (95% - 100%)	To co na bardzo dobry oraz: <ul style="list-style-type: none">- wiedza wykraczająca poza zakres omawianego materiału,- wnikliwa znajomość tekstów źródłowych,- polemika z różnymi stanowiskami filozofów,- prezentacja i obrona własnego poglądu filozoficznego

Na ocenę wpływa również:

- język ucznia (sposób wysławiania się, komunikatywność językowa),
- terminologia przedmiotowa (swoboda, poprawność, zasadność posługiwania się słownictwem filozoficznym),
- sposób argumentacji (logika, jasność, precyzyjność, spójność wypowiedzi).

3. Zakres wymagań na ocenę dopuszczającą

3.1 Liceum

a) schemat ogólny:

Ocena	Zakres wymagań
Dopuszczający (50%-59%)	Znajomość: <ul style="list-style-type: none">- podstawowych pojęć filozoficznych (np.: <i>arche, cnota, wartość, sens</i>)- nazwisk filozofów (np. <i>Tales, Sokrates, Platon, Arystoteles</i>)

b) szczegółowy zakres wymagań:

Lekcja: (przykładowy blok lekcyjny)	Zakres wymagań na ocenę dopuszczającą:
Metoda Sokratesa	- znajomość nazwiska i pojęć (zagadnień): Sokrates, metoda elenktyczna, metoda maieutyczna, ironia sokratejska - wybrać i omówić jedną z metod - scharakteryzować Sokratesa (wygląd, sposób życia)
Etyka Sokratesa- intelektualizm etyczny	- znajomość nazwiska i pojęć: Sokrates, cnota, intelektualizm etyczny - wykazać różnicę między względnością a bezwzględnością cnoty
Ludzie w jaskini	- znajomość nazwiska i pojęć: Platon, idea, idealizm - interpretacja metafory jaskini - dostrzec związek między filozofią platońską a filmem „Matrix”
Epikureizm	- znajomość nazwiska i pojęć: Epikur, szczęście, przyjemność, hedonizm - wyjaśnić koncepcję szczęścia i przyjemności
Stoicyzm	- znajomość nazwiska i pojęć: Zenon z Kition, natura, rozum, Bóg, fatum, stoicki spokój - wyjaśnić rolę przeznaczenia - scharakteryzować postawę stoicką
Cynizm	- znajomość nazwiska i pojęć: Diogenes, asceza, - wskazać na skrajny charakter systemu - scharakteryzować Diogenesa (sposób życia)
Skrajny Hedonizm	- znajomość nazwiska i pojęć: Arystyp z Cyreny, przyjemność, hedonizm - omówić znaczenie przyjemności - wykazać różnicę między hedonizmem Epikura a Arystypa

3.2 Gimnazjum

c) schemat ogólny:

Ocena	Zakres wymagań
Dopuszczający (50%-59%)	Znajomość: - podstawowych pojęć filozoficznych (np.: <i>arche, cnota, wartość, sens</i>) - nazwisk filozofów (np. <i>Tales, Sokrates, Platon, Arystoteles</i>)

d) szczegółowy zakres wymagań:

Lekcja: (przykładowe tematy lekcji)	Zakres wymagań na ocenę dopuszczającą:
Dlaczego wartość jest wartościowa?	- znajomość nazwiska i pojęć (zagadnień): B. Pascal, wartość, hierarchia wartości, wartość pozytywna, negatywna, - zbudować i określić czym jest hierarchia wartości, - wskazać podstawowe założenia zakładu Pascala.
Być sobą	- znajomość nazwiska i pojęć: św. Augustyn, tożsamość - rozstrzygnąć, które z posiadanych przez siebie cech, myśli, uczuć, przekonań są istotne.
Miejsce człowieka w świecie	- znajomość nazwiska i pojęć: Arystoteles, Platon, miejsce, - rozumienie miejsca jako położenia w przestrzeni i funkcji
Co rządzi naszym życiem: przypadek czy przeznaczenie?	- znajomość nazwiska i pojęć: św. Augustyn, P. Laplace, los, demon Laplace'a, przypadek - wyjaśnić związek losu z tragedią grecką
Czy lepsze są rzeczy zmienne czy niezienne?	- znajomość nazwiska i pojęć: Demokryt, Pitagoras, Sokrates, Platon, Arystoteles, zmienność, niezmiennność, ruch, idea.

4. Sposoby uzyskiwania ocen:

- aktywność, odpowiedź ustna, praca domowe, recenzja, kartkówka, sprawdzian, test, sesja egzaminacyjna (brana pod uwagę przy podliczaniu średniej ważonej), prezentacja przedmiotowa.

5. Sposób uzyskania oceny semestralnej i rocznej:

- noty semestralne są średnią ważoną ocen cząstkowych,
- wartość poszczególnych ocen:

Sposób uzyskania oceny	Wartość w punktach
Aktywność	1
Odpowiedź ustna	1
Zadanie domowe	1/ 1.5 ³
Recenzja	1/ 1,5 ⁴
Kartkówka / referat	1,5
Sprawdzian	2
Test	2
Sesja egzaminacyjna	2
Prezentacja	2

- nota roczna jest średnią arytmetyczną ocen semestralnych.

6. Powiadamanie o terminie sprawdzianów, zakresie materiału, inne informacje:

- uczeń otrzymuje informację o terminie sprawdzianów, testów i zakresie materiału na co najmniej tydzień przed jego napisaniem,
- kartkówki nie muszą być zapowiedziane,
- zakres materiału poszczególnych form:

Forma	Zakres materiału
Odpowiedź ustna	Trzy ostatnie lekcje ⁵
Kartkówka	Trzy ostatnie lekcje ⁶
Sprawdzian	Ustala nauczyciel
Test	Ustala nauczyciel
Sesja egzaminacyjna	Całość materiału zrealizowanego do momentu terminu sesji

- ostatni sprawdzian w semestrze odbywa się najdalej na tydzień przed jego zakończeniem,
- wszelkie pisemne formy sprawdzania wiadomości gromadzone są przez nauczyciela, dostęp do nich jest jawny zarówno przez ucznia jak i rodzica,

³ W zależności od stopnia trudności.

⁴ Ibidem.

⁵ Trzy zrealizowane merytorycznie lekcje. Lekcje poświęcone organizacji, odpowiedzi ustnej, projekcji filmu itd. nie są brane pod uwagę.

⁶ Ibidem.

- wyniki z kartkówek, sprawdzianów, testów, prac pisemnych podawane są w ciągu dwóch tygodni od napisania,
- sprawdziany, testy i prace pisemne są obowiązkowe, w przypadku nieobecności ucznia sprawdzian / test należy napisać w ciągu dwóch tygodni od momentu powrotu do szkoły, w przeciwnym razie ich wartość ważona wynosi 0 i jest brana pod uwagę w wystawianiu ocen semestralnych,
- testy, sprawdziany można poprawić dwa razy,
- oceny z odpowiedzi ustnych i kartkówek nie podlegają poprawie,
- o poprawie oceny semestralnej decyduje nauczyciel a wpływa na nią: postawa ucznia w ciągu semestru, stopień wahaniasię poszczególnej oceny,
- ilość sprawdzianów, testów w ciągu semestru: minimum jeden,
- uczeń nieobecny na kartkówce pisze ją na najbliższej lekcji (zwolnić go może zgłoszenie „nieprzygotowania” lub zwolnienie lekarskie ważne do jednego dnia wstecz),
- uczeń może być zapytany na każdej lekcji (zwolnić go może zgłoszenie „nieprzygotowania” oraz zwolnienie lekarskie ważne do jednego dnia wstecz),
- uczeń, który opuścił lekcje, ma obowiązek nadrobić zaległości w wiedzy na najbliższe zajęcia,
- wszelkie usprawiedliwienia nie wymienione w punktach powyżej uczeń zgłasza przed lekcją. W zależności od ich wagi mogą, ale nie muszą być uznane przez nauczyciela,
- uczeń ma prawo do jednokrotnego zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji w semestrze (ilość „np” w semestrze jest proporcjonalna do ilości godzin lekcyjnych w tygodniu),
- aktywność oraz niektóre z prac domowych oceniane są plusami lub minusami (pięć plusów równa się ocenie bardzo dobrej, trzy minusy równa się ocenie niedostatecznej),
- w zależności od wagi pracy domowej może ona zostać oceniona plusem, minusem bądź oceną,
- z braku pracy domowej może zwolnić zgłoszenie nieprzygotowania lub zwolnienie lekarskie ważne do jednego dnia wstecz,
- uczeń powiadamiany jest o proponowanej ocenie oraz zagrożeniu oceną niedostateczną na koniec semestru lub roku szkolnego na miesiąc przed ich zakończeniem,
- nadmierna ilość nieusprawiedliwionych nieobecności oraz spóźnień na lekcje może wpłynąć na obniżenie ocen semestralnych jako forma aktywności wyrażona w zaangażowaniu w procesie nauki oraz stosunku do przedmiotu.